

de stor Betydning. I vor Tid har Prof. Odland gaaet i Spidsen for Kampen mod Nationalismen i Norge siden Biskop Heuch havde traadt op imod denne. Dette vil vi nok mange se, naar han engang er død. Jeg har den Overbevisning, at det er rigtigt at sige det nu, medens han lever. Han er saa gammel af Aar, at han ikke er i saadan Fare for at tage Stade deraf, som en ung Mand vilde være.

Man kunde driste sig til at spørge, hvorfor Gud tillader Bantrens Vælg at fylde den over et enkelt Land eller flere Lande paa en Gang. Al, vi fortømmede Mennesker har hverken Gæder eller Ret til at gaa i Nette med vor algsede Skaber, Opholder og Donner. Men vi har guldig Grund til at tro, at vore Synder og Misbrug af Guds Naadetid fører med sig, at Bantrens og Branglære faar Magt iblandt os. Naar Vejen til Salighed ved Tro paa Jesus Kristus af uforfærdelig Naade læres klart og tydeligt af fromme, troende og hjælper Profetere ved en teologisk Læreaftalt, og Prædiker gaar ud fra samme og forkynder Guds Ord vort og ret til Menneskers Vælfærd og Omvendelse alle Vegne i et Land, saa er det en god Tid. Men lad os endelig ikke glemme, at da er det et svært Arbejde, der gaar for sig fra Mose's Nage for at lede Mennesker vild, saa at de kan komme til at stole paa, at de er vakte, og tro, at de staar i et saadant Forhold til Gud, at de ikke længere er i stor Fare for at gaa fortabt. Da løses de i Sellighedsarbejdet.

Det er, de er ikke rigtige nok i Kampen mod de i deres eget Hånd boende onde Tilbøjeligheder. Sommod, Egenfærlighed, imaa Hærligheder, Sædelige og andre i Naturen boende Synder bliver ikke modarbejdet med Kraft, ikke dødet og dræbt ved daglig Anger og Bød. Saadan gaar det med dødt, vakte Menighedsmedlemmer og med teologiske Studenter, kandidater og Prædiker og Profetere. — Vagtsønde og uoplyste Mennesker falder det da i Sine paa, at ikke alle, der taer gudelig og befærdig Jesus Kristus med Munden, lever et Liv i frivillig Selvfornægtelse og jaubittighedsfuld Lydighed mod Guds Ords Værdomme. De tænker derover. De lærer kommer paa den Tanke, at forkyndelsen af Troen kun ved at tro er en Værd, der gør Mennesker uforgjævede i deres Sædel og Wandel, og de faar ind paa Tanterne om Lovens Bælt til Arelse i Stedet for Evangeliet. De tiller da Jesus Kristus op som Dødsmonter mere end som Arelser, og de begynder da at docere saadan Værd gennem Væger og Undervisning fra Kæretolene. Altid faar de Disciple, og vi har da straks Nationalismen at lide under som en Taagt, fordi vi har misbrugt Værd om den uforgjævede Naade ved Troen paa Jesus Kristus som eneste Vej til Arelse og evig Særlighed i Himlen hos Gud.

Prof. Odland har jeg selv haft et Par Timers lang Samtale med oppe i Kristiania 1896. Han gav Indtryk af at være en meget from og ligefrem hjælper Mand. Sommeren 1911 var han paa Rejse her i Amerika for at se med egne Øjne. Prof. Odland ved Augsburg Seminar skriver følgende Ord om Odlands Forfærdelse: „Jeg har hørt saa, der med saadan Intenitet har magtet at skilte, hvordan vor Synd hænger fast ved os, har gennemværet Vegene og Land hos os, hvordan den ffuler sig i hver en mørk Hjertefrog og med en forfærdelig stem Saand grider om vort Hjerte og holder det fast.

Men den Slags Synder maa nødvendigvis have en stor Færd. Den, som er død i sin Synd, trænger en almægtig Hjælper, der kan gøre det store Under at opvække ham fra de døde. Derfor var Guds uforgjævede Naade ved Kristus det andet Hovedpunkt i Prof. Odlands Forfærdelse.“

I Himlen skal der komme troende Guds Børn sammen fra alle de forskellige Verdens Lande her paa Jorden. Der skal vi enes og esse hvarandre vi, som er frelste ved Jesus Kristus. Vi vil da ogsaa gerne høre om hvarandre, medens vi er her paa Jorden.

Ægypten i Historie og Profeti.

Af ROBERT PATTERSON.

Fra Engelsk ved Vilh. Rasch.

(Fortsat)

II. Handel og Skibsfart blev jo ikke først indført i Ægypten, thi Mennesket er i sig selv et „Handelsdyr“; men Ægypterne udviklede baade Land- og Søhandelen i høj Grad. To Tusinde Aar før vor Tidsregning havde de en stor, al Krigsskibe beskyttet Handel paa det røde Hav. Herodot siger: „De Ægyptiske Soldater var allesammen Sømand,“ og Sesostrius havde en Flaade paa 400 Skibe i det røde Hav. Fra en senere Tid læser vi om et Tog til Syrien paa 1200 Skibe, af hvilke et var 420 Fod langt, 57 Fod bredt og dybt i Forhold hertil, og det er klart, at der maa have været en Verdenshandel for at gøre en saadan Flaade mulig. Endnu senere hører vi om Alexandrias Kornskibe, der bragte Forsyning til Rom, og et enkelt Skib af over 3000 Tons Bæreevne** beskriver. For at lette Indsejlingen til Alexandria blev „Faraonerne“, Verdens største Fyrtaarn, rejst. Fyret var 550 Fod** og var synligt i en Afstand af 41 engl. Mil. Det er kun Ret, naar det er blevet kaldet „Fyrtaarnenes Fader“.

III. Verden er ikke mindre i Gæld til dette Land for dets politiske Fremskridt. Skönt Ægypten altid har været et Trælhus, saa blev den første Grundlægger af republikanske Institutioner dog født der. Amerikas forenede Stater skylder en indfødt Ægypter Planen til deres Regeringsform, idet Moses ude i Ørkenen oprettede „Israels tolv forenede Stater“ med almindelig Valgret og Valg af alle Hovedsmand, Militærsystem, Landets Udledning til hele Folket og Udvalgelse af en Tolvtedel af Folket til at sørge for Undervisning og aandelig Udvikling. Alle kristne Folkeslag begrundede deres Lovgivning paa de ti Bud, som Moses indridsede paa de to Stentavler.

IV. Religion var den bærende Kraft i Ægypten, falsk var den ganske vist, men dog af stor Kraft. Da Ægypten tog imod den sande Religion og lagde sig med samme Iver efter den Udbredelse, som det før havde vist for sine Afguder, blev det en af Verdens Stormagter. Ikke saa snart var Alexandria grundlagt, før de græske Kongers Fordragelighed over for alle Folkeslag og alle Meninger samlede store Skarer af spørgende Mennesker paa dette Sted, Deres Diskussioner affødte en filosofisk Skole, som tog Navnet „Aleksandrinerne“. Ptolemaus Filadelfus grundlagde det berømte Bibliotek, der omfatter 700,000 Bind, og Museet, hvilket sidste ikke blot var et „Mærkværdighedernes Pakhus“, men tillige et Universitet, hvor lærde Mænd levede og levedes af Staten, saa de kunde dyrke Videnskaberne. I Forbindelse hermed staaer det da, at Ptolemaus, som ønskede, at der i Biblioteket skulde finde Oversættelser af al Verdens Bøger, gav Befaling til at oversætte den hebraiske Bibel.

Ja, det er Ægypten, den civiliserede Verden staaer i Gæld til for Bibelens Oversættelse paa Græsk. Skriften var oprindeligt forfattet paa Hebraisk, som paa Mose's Tid ikke alene var Israels Sprog, men ogsaa taltes af de store Riger i Eufrates Dalen; men efter at Jøderne var udspredd, dels ved Bortførelsen til Babylon, dels ved at mange flygtede til Ægypten og forskellige asiatiske Byer, hvor Græsk var Hovedsproget, ophørte de med at tale og vel senere ogsaa med at forstaa Hebraisk og lagde sig efter Græsk i Stedet for. Mange af dem boede i Alexandria, hvor de havde flere Synagoger, og i Heliopolis havde de et Tempel, som Onias, deres ægyptiske Ypperstepræst, havde givet Planen til efter Jerusalem's Tempel. Paa disse Gudstjenestesteder behøvede de en græsk Oversættelse af den hebraiske Bibel, og med Glæde samtykkede de med Ptolemaus, Ægypternes græske Konge, i at fremskaffe denne, som fik Navnet „Septuaginta“, man mener, fordi de var 70 Oversættere om Arbejdet. Hvordan det nu end maatte forholde sig hermed, saa er det jo dog indlysende, at de alexandriniske Jøders Oversættelse af Bibelen paa Græsk, som var Verdenssproget og læstes af alle oplyste Mennesker, saa vel som dens Udbredelse i mangfoldige Eksemplarer, var en ypperlig Forberedelse for den senere Evangeliet's Prædiken, som for Modtagelsen af det ny Testamente, der jo ogsaa var skrevet paa dette Sprog. Apostlene citerede atter og atter fra denne Bibeloversættelse; den fandtes paa deres Tid sikkert i de fleste Menigheder og Synagoger, og skönt Kalifen Omar brændte Alexandrias herlige Bibliothek, blev den alexandriniske Bibel dog bevaret for os.

En Kopi af denne Oversættelse, udført i det 6te Aarhundrede og tillige omfattende det ny Testamente, blev af Patriarken Cyril af Konstantinopel, tidligere Biskop af Alexandria, foræret til Kong Karl den Første af England og findes nu i British Museum. Det er et af de tre oprindelige Manuskripter, til hvis Autoritet Udgifterne af senere reviderede Oversættelser sætte stor Lid, skönt det dog maaske knap er saa gammelt som de to andre, der findes i Klosteret paa Sinai og i Vatikanet.

For 20 Aarhundreder siden var Alexandria bekendt for sit Fyrtaarn, Museum og Bibliothek, men det er alt gaaet til Grunde i Krigens Storme,

*) Saa stort Skib havest ikke i Danmark i vor Tid. O. A.
**) Det er paa Størrelse med Danmarks allerstørste Sejlskib nu. O. A.
*) Skagens Fyrtaarn er 140 Fod og ses 14 engl. Mil. O. A.

og alle nyere Forsøg paa at oprette lignende Institutioner have været forgæves, ligesom da ogsaa den nuværende By staaer langt tilbage for Oldtidens, i hvis Havn Østerlandenes Købmænd mødtes for at udveksle Produkter. Men Aleksandriner-Bibelen overlevede alle Storme, og Manuskriptet af den er i Dag af langt større Avtoritet og Kraft end Faraos, Ptolemaus; og Casars Dekreter nogen Sinde har været. Ud fra den forkynder Faraos endnu Guds Navn for den ganske Verden.

Men fra Alexandria udgik der ogsaa levende Breve om Kristi Rige. I Følge Kirkefædrenes enstemmige Vidnesbyrd blev St. Markus af St. Peter sendt til Alexandria, grundlagde en Menighed der, drog igen af Sted og prædikede paa forskellige Steder, vendte atter tilbage og blev Biskop af Alexandria for saa senere at dø Martyr døden der. Før sin Død oprettede han den berømte Kateketskole, hvor to Tusinde unge Kristne daglig blev oplærte i Evangeliet's Sandheder, og denne Skole var Fader til alle Kristenhedens Søndags- og Kateketskoler.

Her har vi ogsaa Athanasius, hvis Arbejde for Kirkens Teologi naeppe var mindre betydningsfuldt; hans Fremstilling af den kristne Lære er forlængst bleven anerkendt som Norm indenfor Kristenheden. Og naar Ægypten saaledes en Gang bevarede Kirken fra Hungersdød og atter gav Israel og den ganske Verden en Lovgiver og Redningsmand, naar den oversatte Bibelen paa det af Menigmand kendte Sprog og siden gav os Formen for Katekisme og Trossætninger — da maa vi vel sige, at Faraos i alle disse 4000 Aar har forkyndt Guds Navn.

Men Ægypten har endnu større Krav paa Kristenhedens Sympathi og Forbøn, thi vi skylder Ægypten, at en, der var langt større end Enclid, Athanasius, Markus eller Moses, blev bevaret fra Morderkniven. Gud fremmer stundom de underligste Modsætninger, som var det for at forvirre de vise, og saaledes lod han, da det hellige Land ikke evnede at beskytte Jesusbarnet, sine afguderiske Fjender blive dennes stærke Beskyttere. Saaledes forkynder Faraos da for alle frygtagtige Kristne, at vor himmelske Fader altid, om end ofte paa de underligste Maader, har vidst at finde Venner for sine hjælpeløse Børn. Som skrevet staaer: „Fra Ægypten kaldte jeg min Søn.“

Saa var det da ogsaa i Ægypten, at det Paaskemaaltid blev indstiftet, ved hvilket det genløste Folk under Blodets Beskyttelse holdt Fæst for Guds Ansigt; med Lænderne ombundne, Stay i Haand og pakket Ransel, rede til at forlade Trælhuset og drage hen til det forjættede Land — en Fæst, som endnu iagttages af alle Jøder, hvor paa Jord de saa end bo. Og paa denne hebraiske Paaskefest var det, Herren indstiftede sit herlige Sakramente, den hellige Nadver, i hvilken vi, under Beskyttelse af Guds-Lammets Blod, nu øde og drikke ny Kraft til Rejsen herved, vi, som er Fremmede og Udlændinge, saa vi altid skulde kunne være rede til at drage bort fra denne Udlændighed, og ved hvilken vi ihukomme vor Frelse ved hans Død, indtil han kommer for at ødelægge Sattens Herredømme — Ægyptens gamle Drage — og frigøre sin Kirke for Trælleaget under Verdens Magter, og bringe os hjem til et bedre Land, hvor han regerer, og hvor han vil drikke den ny Vin med os.

Ja, Ægypten var den gamle syndefulde Verdens Herlighed, men denne Herlighed er forsvundet. Fremmede sidde nu paa Faraonernes Trone, og de en Gang saa store Stæder Theben, Memphis og Heliopolis er alle øde, dækkede og begravede af Ørkenens Sand. Dets Handel er i de fremmedes Hæder, den store Sesostrius's Efterkommere har vist sig ude af Stand til at tage blot Del i Suez Kanalen, der gaar gennem deres Fædreland. Ægyptens Guder er faldne og adspredte. Dets Agerdyrning og Forretningsliv er svundet bort. Dets Folk er undertrykt som naeppe noget andet Folk — og alt dette have Profeterne forudsagt, som vi senere skulde faa at se. Thi som Moses mødte Gud i Ørkenens Stillehed, saaledes skulde vi endnu møde Gud i Ægyptens nedstyrtede Stæder, og endnu skulde vi høre de mange Ruiner atter og atter hviske: „Saa sagde Herren!“

Men før vi bestige vore Kameler og drage til Karnak, lad os saa endnu en Gang lytte til den Prædiken, Faraos holder i Alexandria.

Gennem alle disse Eksempler fra det gamle Lands Storhed og Forfald, og ved dets endnu store Betydning som et Vidnesbyrd for Gud til Verden, kunne vi ikke undgaa at erkende den store, vældige Kendsgerning, at Gud raader over alle Raadslagninger, alle Krige og Folkeslags Erobring. Saavel som over deres Kunst og Videnskab, Industri og Velfærd, deres Vækst til Kejserdømmer og Nedverdighed til Fattigdom og Usselhed — alt efter sin Lov, sin Villie ved sit Almagtsord. Til hver en Herskermagt siger han, som han før sagde til Faraos: „Netop derfor har jeg oprejst dig, for paa dig at udvise min Magt og for at mit Navn skal forkyndes paa den hele Jord.“ Nutidens Regent-skaber er under den samme Lov og den samme me vældige Haand, som Ægypten var, medens de nyde en endnu større Blomstring paa flere Maader og har faaet Plads fremmest blandt Folkene, gøre de vel i at lytte til den Lære, Gud giver gennem andres Ulykke. Ugudelighed, Hovmod, Sænselighed og Undertrykkelse ville lige saa sikkert ødelægge vore Lande, som de lagde Ægypten øde; Profeterne udtale det entsemmig. Hvis vi ikke ville have fremmede Flander til at bombardere vore store Byer eller fremmede til at krave Skatter af vore Landmænd og Haandværkere, da gøre vi vel i at lytte til Profeternes Advarsler.

Fortsattes.

The Rapid Sprayer.

SPICIELT TILBUD TIL „DANSKERENS“ LÆSERE.

Denne praktiske lille „Sprayer“ som kan gøre stor Nytte i en mindre Frugthave kan faas sammen med en Aargang af „Dan-skeren“ for hvad Apparatet alene koster i Handelen, nemlig \$5.00. De sender Bestillingen og Bø-lbet til os, vi sender Dem Bladet, og Apparatet sendes Dem direkte per Express fra Fabrikken i Carnegie, Pa. De betaler For-sendelsen ved Modtagelsen. Pak-ken vejer 9 Pund.

DANISH LUTHERAN PUBL. HOUSE,

Blair, Nebr.

P.S. Dette Tilbud gælder saavel gamle som nye Holdere.

En ny dansk-amerikansk Bog

Sommer i Abironback Bjergene

— af —

Metthea Mathiesen.

135 Sider i smukt Omflag 75 Cts. 3. udg. \$1.00.

Bestillinger modtages af

DANISH LUTHERAN PUBLISHING HOUSE,

BLAIR, NEBR.

KIRKEAARET I HJEMMET.

En Børnepostille af Henry Ussing.

En hel Aargang korte Prædikener stilet særlig til Børn men som vel kan tjene til Opyggelse for alle i Hjemmet store og smaa.

237 Sider. Kun 40 Cents.

DANISH LUTH. PUBL. HOUSE, Blair, Nebr.

Gode Farme i det solrige Alberta.

Vi har en Mængde gode Farme i det mest frugt-bare Distrikt i Alberta. Denne Plads er bleven omhyggeligt undersøgt af vore egne erfarne Vurderingsmænd, og vi garanterer Beskrivelsen og Tilfredshed, og hver enkelt af disse Farme er et Godt køb til den Pris vi forlanger. Vi har mange skandinaviske Sælgsmand, og alle Forespørgsler vil faa vor fulde Opmerksomhed. Korrespondance udledes paa engelsk.

THE CANADIAN INVESTMENT COMPANY, LTD. 30 JASPER AVE. W. EDMONTON, ALTA., CANADA.

DANA COLLEGE

BLAIR, NEBRASKA.

WINTERTERMIN BEGYNDTE 4DE DECEMBER 1911.

Tilbyder Undervisning i følgende Kursus:

- PROSEMINAR—firaarigt, forbereder til Trinitatis Seminarium
- NORMAL—uddanner Lærere og Lærerinder for "public schools"—udsteder "State certificates".
- ACADEMIC—firaarigt, forbereder til de ledende Skoler.
- COMMERCIAL—Bogføring og Stenografi.
- MUSIC—Piano, Orgel, Violin og Sang.

God Anledning for Nykommere til at lære Engelsk.

For Kost, Logi og Undervisning per fire Uger \$18.00.

C. X. HANSEN Forst.

Skriv efter ny Katalog.

Dampskibsbilletter

med

Cunard Liniens store hurtige Skibe

sælges af

DANISH LUTH. PUBL. HOUSE,

BLAIR, NEBR.